

INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ ORAZ INSTYTUT HISTORII KATOLICKIEGO UNIwersYTETU LUBELSKIEGO JANA PAWŁA II

Instytut Filologii Polskiej oraz Instytut Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, działające od 1918 r., należą do najstarszych ośrodków kształcenia polonistycznego i historycznego w Polsce. Oblicze obu instytutów kształtowali jego profesorowie. Przed drugą wojną światową byli to uczeni tej miary, co Stanisław Smolka, Stanisław Ptaszycki, Julian Krzyżanowski, Wiktor Hahn, a po drugiej wojnie światowej Juliusz Kleiner, Irena Sławińska, Czesław Zgorzelski, Stefan Sawicki, Aleksander Kossowski, Andrzej Wojtkowski, Marzena Pollakówna, Zygmunt Sułowski, Edward Zwolski, Jerzy Kłoczowski. Nasi profesorowie prowadzą od lat nie tylko aktywną działalność naukową i dydaktyczną, ale angażują się także w działalność społeczną i pracę na rzecz młodzieży szkolnej. Od lat uczestniczymy w organizacji centralnych zawodów Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, prowadzimy też wykłady popularyzatorskie w wielu szkołach w Polsce, organizujemy konkursy i turnieje.

☞ SYLWETKI WYKŁADOWCÓW ☜

Dr Barbara Niebelska-Rajca (1 & 2)
Zajmuje się poetyką, estetyką, teorią literacką renesansu i baroku oraz historią literatury epok dawnych. Jest autorką książki o dziwnie brzmiącym tytule: *Enargeia i energieia w teoriach literackich renesansu i baroku*, a także laureatką Nagrody Prezesa Rady Ministrów za rozprawę doktorską.

Prof. Roman Doktor (3)
Historyk literatury; w latach 2004-2008 prorektor KUL. Interesuje się epoką oświecenia, romantyzmu i poezją współczesną. Autor m. in. książek: *Poeta uśmiechnięty. O wyobraźni komicznej Ignacego Krasickiego* (1992); *Polska elegia oświeceniowa. Dzieje i model gatunku* (1999); *Krasicki nasz powszedni* (2011).

Dr hab. Małgorzata Cwenk (4)
zainteresowania badawcze koncentruje wokół historii literatury i historii I połowy XIX wieku – szczególnie syberyjskich zesłań. Archiwalne kwerendy, studia nad niepublikowanymi diariuszami i epistolografią zesłańcą pozwoliły odkryć niezdeterminowane wątkami martyrologicznymi obraz ówczesnej Syberii i przypomnieć postaci polskich

zesłańców – zwłaszcza tych, którzy zapisali się w dziejach kultury i piśmiennictwa romantycznego. Autorka książek *„Miasto żałoby”*. *Lublin Onufrego Pietraszkiewicza, Onufry Pietraszkiewicz. Biografia zesłańca, Felińska*, edycji jej powieści pt. *Wigilia Nowego Roku, Pomyłka*.

Dr hab. Waław Pyczek, prof. KUL (5)
Bada poezję romantyczną i tradycję romantyczną w literaturze epok późniejszych, interesuje się zwłaszcza problematyką religijną i sztukami plastycznymi, jest autorem książek *Jerozolima słoneczna Juliusza Słowackiego* oraz *Motywy pasyjne w liryce wielkich romantyków*.

Dr Agata Seweryn (6)

Autorka książek *Poezja nutami niesiona. O muzycznej recepcji twórczości Juliusza Słowackiego* oraz *Światłocienie i dysonanse. O Norwidzie i tradycji literackiej*. W swoich badaniach naukowych koncentruje się na dwóch nadrzędnych zagadnieniach: związkach literatury z innymi sztukami, zwłaszcza z muzyką, oraz na tzw. „długim trwaniu” tradycji dawnej, szczególnie renesansu i baroku, w twórczości pisarzy polskiego romantyzmu.

Ks. dr Grzegorz Głęb (7) interesuje go problematyka *sacrum* w literaturze współczesnej, zwłaszcza motywy sakrologiczne w prozie polskiej XX wieku; ponadto historia Polski XX wieku, dzieje teatru i kina.

dr Anna Podstawka (8)

Adiunkt w Katedrze Dramatu i Teatru Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Jej zainteresowania naukowo-badawcze dotyczą przede wszystkim dramatu i teatru końca XIX i pierwszej połowy XX wieku. Autorka książek *Dramaturgia Macieja Szukiewicza*

(Lublin 2006) oraz *Świat, który się nie kończy. Człowiek i transcendencja w teatrze Jana Kasprowicza* (Lublin 2014).

Ks. Mariusz Lach sdb (8)

Salezjanin, doktor, pracownik Katedry Dramatu i Teatru KUL. Zainteresowania badawcze to: amatorski ruch teatralny, teatr religijny, Roman Brandstaetter życie i twórczość (szczególnie dramaturgiczna). Współpracował w tworzeniu i działalności Salezjańskiego Ruchu Ewangelizacyjnego SARUEL (od 1995 r.), Kierował różnymi amatorskimi inicjatywami teatralnymi. Prowadzi warsztaty teatralne. Przeprowadził ponad 50 serii różnego rodzaju rekolekcji i warsztatów ewangelizacyjnych. Założyciel i kierownik „Teatru ITP” działającego w KUL od 2001, z którym wystawił kilkanaście premier i grał w wielu miejscach Polski (i nie tylko).

Dr Joanna Lekan-Mrzewka (9)

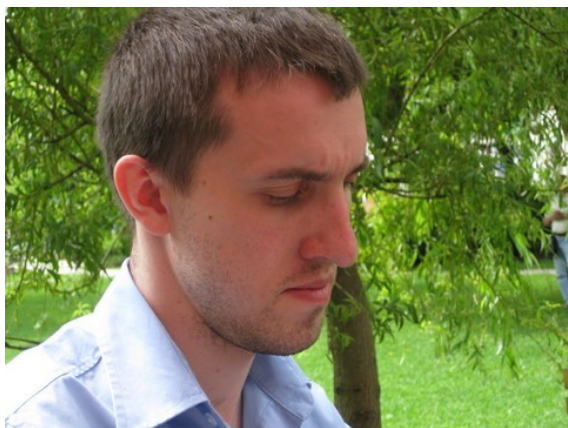
Interesuje się życiem literacko-kulturalnym Warszawy, Krakowa i Lwowa drugiej połowy XIX wieku. Prowadzi zajęcia z historii literatury Młodej Polski oraz konwersatoria „Obyczajowość w dziełach modernistów” i „Poezja modernizmu”.

Dr Dariusz Pachocki (10)

Adiunkt w Katedrze Tekstologii i Edytorstwa. Tytuł doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa uzyskał w 2006 roku na podstawie rozprawy *Stachura totalny. Pisarz wobec problemu literackiej całości*. Artykuły z zakresu krytyki tekstu, krytyki literackiej

i literaturoznawstwa publikował na łamach m.in. „Pamiętnika Literackiego”, „Roczników Humanistycznych”, „Ruchu Literackiego”, wydawca Stachury, Czechowicza, Broniewskiego i Leśmiana. Stypendysta Fundacji na rzecz Nauki Polskiej.

dr Paweł Panas (11)
Od jedenastu lat polonista uniwersytecki.
Członek redakcji „Roczników
Humanistycznych” (Lublin)
i „Międzynarodowych Studiów Społeczno-
-Humanistycznych” (Warszawa). Redaktor
monografii *Horyzont religijny polskiej literatury
emigracyjnej*, autor książki *Doświadczenia religijne
w twórczości Gustawa Herlinga-Grudzińskiego* oraz
licznych artykułów publikowanych w
krajowych i zagranicznych periodykach

naukowych.

dr hab. Adam Fitas (12)

Interesuje się prozą współczesną, a zwłaszcza literaturą
autobiograficzną (dzienniki, pamiętniki, listy), autor trzech
książek, w tym jednej poświęconej Zofii Nałkowskiej:
Zamiast eposu. Rzecz o „Dziennikach” Zofii Nałkowskiej.

Dr Tomasz Garbol (13)

Autor dwóch książek: „Chrzest ziemi”. *Sacrum w poezji
Zbigniewa Herberta* oraz *Po Upadku. O twórczości
Czesława Miłosza*. Interesuje się problematyką relacji
zachodzących pomiędzy literaturą a religią, zwłaszcza
w literaturze XX wieku i najnowszej.

Dr hab. Wojciech Kruszewski (14)

Autor rozpraw o twórczości Tadeusza Różewicza (m.in.
Deus desideratus, Rękopisy i formy), wydawca listów
Tadeusza Różewicza, poezji Józefa Czechowicza,
twórczości Anny Kamińskiej, koordynator kierunku
Edytorstwo na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Dr Małgorzata Peroń (15)

Absolwentka filologii polskiej i historii sztuki KUL, bada obszary pomiędzy literaturą a sztukami wizualnymi, prowadzi zajęcia z literatury najnowszej oraz krytyki artystycznej, współtworzy portal kultury katedrakrytyki.pl, działa w Inicjatywie Dworzec Wschodni.

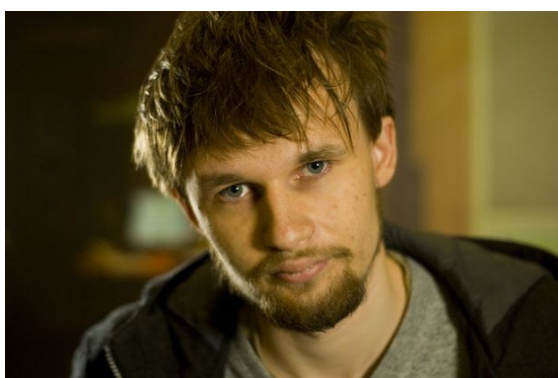
Dr Agnieszka Bielak (16)

Pisała o różnych motywach w poezji Szymborskiej. Autorka książki o krytyce literackiej w „Verbum”. Obecnie zajmuje się twórczością literacką Józefa Czapskiego.

Dr Lech Giemza (17)

Zajmuje się bardzo poważnymi tematami, jak: Nowa Fala, związki poezji z historią, współczesny esej, ideologie w literaturze. Ale lubi też mniej poważne tematy badawcze, np. piłkarskie wątki w literaturze współczesnej.

Mgr Grzegorz Jędrak (18)

Doktorant, prowadzi zajęcia na specjalizacji krytyka artystyczna oraz na kierunku teksty kultury i animacja sieci. Redaktor pisma „Dworzec Wschodni”. Jeden z głównych założycieli Inicjatywy Dworzec Wschodni, której celem jest zbliżanie do siebie środowisk twórczych i uniwersyteckich. Pomysłodawca, współtwórca i redaktor portalu katedrakrytyki.pl. Laureat „Lubelskich

Wyróżnień Kulturalnych – Żurawie 2012” w kategorii „słowo”. W swoich badaniach zajmuje się najnowszą poezją polską (1989-2014) i jej związkami z kulturą. Pisze teksty krytycznoliterackie.

Prof. Sławomir Jacek Żurek (19) Historyk literatury i dydaktyk z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; kierownik Katedry Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego i Pracowni Literatury Polsko-Żydowskiej; członek Komitetu ds. Dialogu z Judaizmem Rady Episkopatu Polski, autor kilku książek, m.in.: „...lotny trud pólstnienia”. *O motywach judaistycznych w*

poezji Arnolda Śtuckiego; Synowie księżycy. Zapisy poetyckie Aleksandra Wata i Henryka Grynberga w świetle tradycji i teologii żydowskiej; Z pogranicza. Szkice o literaturze polsko-żydowskiej; Zastygłe w polszczyźnie. Szkice o świętach w poezji polsko-żydowskiej dwudziestolecia międzywojennego; Literatura polska w Izraelu. Leksykon (współautor: Karolina Famulska-Ciesielska).

Dr Ireneusz Piekarski (20)

Interesuje się polską literaturą XX wieku, kulturą żydowską i relacją Biblia – literatura. Autor książki o życiu i twórczości Juliana Strykowskiego *Z ciemności*. Obecnie przygotowuje antologię krótkiej prozy hebrajskiej w polskim przekładzie.

Dr Monika Szablowska-Zaremba (21) Wykładowczyni literatury polsko-żydowskiej i żydowskiej, zajmuje się wielokulturowością, autorka książki o twórczości Henryka Grynberga i kilkudziesięciu artykułów naukowych i popularnonaukowych a także projektu edukacyjnego dla uczniów liceów lubelskich o kulturze żydowskiej.

dr Mariusz Koper (22)

Jego zainteresowania to analiza nazw geograficznych i osobowych, język sportu, fonetyka, historia pogranicza polsko-ukraińskiego.

Dr Małgorzata Nowak-Barcińska (23)

Badaczka dawnej i współczesnej polszczyzny, ze szczególnym uwzględnieniem języka religijnego, stylistyki i genologii lingwistycznej.

Dr Anna Majewska-Wójcik (23)

Lektorka języka polskiego jako obcego, podejmująca badania z zakresu kultury języka polskiego, glottodydaktyki (język polski jako obcy), języka i stylu epistolografii S.I. Witkiewicza.

Dr Magdalena Smoleń-Wawrzusiszyn (24)

Uważna obserwatorka międzyludzkiej komunikacji na jej różnych poziomach: od międzyosobowego po publiczny. Wśród nich dominują refleksje nad „siłą sprawczą” języka (zjawiska perswazji i manipulacji) oraz kulturą komunikacji językowej.

Dr hab. Jacek Chachaj (25)

Pracuje w Katedrze Historii Europy Wschodniej, interesuje się historią Kościoła w epoce nowożytnej, historią społeczno-religijną ziem ruskich Korony, osadnictwem i demografią pogranicza polsko-ruskiego. Znamca i miłośnik historii Lublina. Autor książek: *Łacińskie szkolnictwo parafialne na Rusi Koronnej od XVI do XVIII wieku*, Lublin 2003; *Łacińskie szkoły parafialne na terenie metropolii lwowskiej w epoce nowożytnej*, Lublin 2005; *Początki kościołów lubelskich w świetle legend i przekazów historycznych*, Lublin 2010.

Dr hab. Arkadiusz Stasiak (26)

Badacz kultury szlacheckiej i historii polskiej myśli politycznej w okresie nowożytnym; interesują się także wiedzą przyrodniczą w nowożytnej Europie oraz dziejami Lublina. Autor książek: *Ideał monarchy w pismach Marcina Kromera*, Olsztyn 2003; *Patriotyzm w myśli konfederatów barskich*, Lublin 2005; *Miejskość i szlacheckość. Kontrfaktyczna interpretacja nowożytnej*

historii Lublina, Lublin 2012; *Teoria władzy monarszej czasów stanisławowskich. Studium idei*, Lublin 2013.

Dr hab. Mieczysław Ryba (27)

Wykładowca i społecznik, współpracownik Instytutu Pamięci Narodowej, interesuje się historią XX wieku, zwłaszcza polskimi ugrupowaniami politycznymi w okresie międzywojennym i szkolnictwem w okresie PRL. Autor wielu prac naukowych, m. in.: *Magistra vitae. Rozważania historyczne*, 2004; *Naród a polityka. Myśl społeczno-polityczna twórców ruchu narodowego w okresie międzywojennym*, 1999; *Szkoła w okowach ideologii. Szkolna propaganda komunistyczna w latach 1944–1956*, 2006; *Środowiska i ugrupowania polityczne na Lubelszczyźnie 1914–*

1918, 2007; *Odkłamać wczoraj i dziś*, 2014.

Dr hab. Jarosław Rabiński (28)

Badacz historii najnowszej, szczególnie powojennej emigracji polskiej, propagandy komunistycznej i katolickiej myśli społecznej. Autor książek: *Stronnictwo Pracy we władzach naczelnych Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie w latach 1939–1945*, Lublin 2012.; *Skompromitować Powstanie*.

Zmagania komunistycznej propagandy z Powstaniem Warszawskim 1953-1956, Lublin 2012.; *Konstanty Turowski 1907-1983. Życie – działalność – myśl społeczno-polityczna*, Katowice 2008.

Dr Piotr Rachwał (29)

Adiunkt w Katedrze Nauk Pomocniczych Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Zainteresowania badawcze koncentruje wokół demografii historycznej, genealogii oraz historii społecznej i gospodarczej czasów nowożytnych. Jest inicjatorem projektu poświęconemu zaludnieniu Lubelszczyzny w minionych wiekach oraz akcji digitalizacji ksiąg metrykalnych z tego obszaru.

Dr hab. Rafał Wnuk (30)

Historyk, redaktor naczelny *Atlasu polskiego podziemia niepodległościowego 1944–1956*,

redaktor naczelny półrocznika IPN „Pamięć i Sprawiedliwość” (2002-2009), autor m. in. książek: „*Za pierwszego Sowietą*”. *Polska konspiracja na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej (wrzesień 1939–czerwiec 1941)* (2007), *Czerwone Bagno. Konspiracja i partyzantka antysowiecka w Augustowskiem* (2009, wraz z Tomaszem Strzemboszem), *Wojna po wojnie. Antysowieckie podziemie w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1944–1953* (2012, wraz z

Grzegorzem Motyką, Tomaszem Strykiem i Adamem F. Baranem). Laureat nagrody „Przeglądu Wschodniego” (2007) nagrody im. Oskara Haleckiego (2008) nagrody Fundacji im. Jadwigi Chylińskiej (2013) oraz nagrody im. Jerzego Giedroycia (2014).

Dr Ewa Rzechkowska (31)

Pracuje w Katedrze Historii Najnowszej, interesuje się szczególnie sytuacją polityczną w Europie po II wojnie światowej.

Dr hab. Jacek Gołębiowski (32)
Interesuje się historią komunizmu,
dyplomacji, polską i hiszpańską myślą
polityczną XX wieku; opublikował m. in.:
*Europa Środkowo-Wschodnia w myśli politycznej
polskiego obozu narodowego 1945–1989*, Lublin
2005; *We wspólnej Europie. Polska – Hiszpania
XVI – XX wiek. Wkład dyplomacji polskiej w
dzieło Traktatu Wersalskiego. Program
przebudowy Europy po I wojnie światowej*,
Lublin 2001.